

Kącik filatelistyczny Nr 45

70 ROCZNICA ZAKOŃCZENIA II WOJNY ŚWIATOWEJ. POCZTA POLSKA W TOMASZOWIE MAZOWIECKIM

Początek władzy ludowej w Tomaszowie Maz. , podobnie jak w całej Polsce, wiąże się z sukcesami styczniowej ofensywy wojsk radzieckich. W dniu 17.I.1945 r. 11 Korpus Pancerny dowodzony przez gen. I. Juszcuka walczący w składzie wojsk I Frontu Białoruskiego dotarł pod Tomaszów Maz. dokonując przeprawy przez Pilicę w rejonie Spały i Smardzewic. W dniu 18 stycznia miasto zostało wyzwolone. W czasie walk w granicach miasta poległo ok. 80 żołnierzy radzieckich. W Tomaszowie Mazowieckim została zorganizowana komendantura Armii Czerwonej, na czele której stanął mjr Moskwickow, a następnie mjr Iwanow. Przy pomocy komendantury szybko zaczął się organizować Zarząd Miejski. Już 19 stycznia pracowały niektóre jego wydziały: Administracyjny, Meldunkowy, Opieki Społecznej. W tym samym dniu Zarząd Miejski wydał pierwszą odezwę do mieszkańców wzywającą do ochrony fabryk i wszelkiego mienia publicznego. Utworzył się również w mieście 20 stycznia, z inicjatywy działaczy robotniczych, kolegialny organ zarządzania - Tymczasowy Komitet Robotniczy, który 23 stycznia powołał na stanowisko tymczasowego prezydenta miasta Czesława Lasotę. Skutki wojny Tomaszów Maz. odczuł przede wszystkim w sferze demograficznej. Pięć lat trwająca okupacja zaznaczyła się zmniejszeniem liczby ludności o blisko 1/3 stanu z 1939 r. w stratach bezpośrednich oraz o trudne do wyliczenia straty pośrednie. Nowy etap istnienia zaczynał w 1945 r. Tomaszów Maz. z uszczuplonym

o 15 tys. stanem liczby mieszkańców, ale z niemal nie zniszczonym potencjałem gospodarczym, co w sposób zasadniczy wpłynęło na dalsze jego losy.

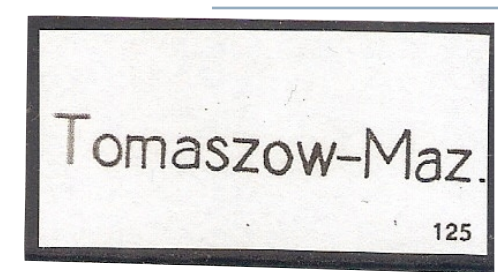
Poczta Polska w Tomaszowie Maz. zostaje uruchomiona 21 stycznia 1945 r. Były Naczelnik Edward Ciećwierz wraz z będącymi w Tomaszowie Maz. pracownikami z wyjątkiem st. asyst. Tadeusza Szymańskiego, który zginął w Oświęcimiu i st. asyst. Bolesława Owczarka, który po aresztowaniu przez Niemców zmarł w dniu 19.02.1943 r. w areszcie w Tomaszowie Mazowieckim, przystąpili do uruchomienia urzędu i dnia 22 stycznia zawdzięczając dużemu wysiłkowi technika Wacława Kowalskiego, monterów Baki, Ciacha, Błasiaka, zdołano uruchomić wiele połączeń międzymiastowych, w dziale pocztowym rozpoczęto przyjmowanie przesyłek listowych zwykłych i poleconych.

1.04.1945 r. Zarządzeniem Dyrektora Okręgu Poczty i Telekomunikacji w Łodzi rozpoczęto przyjmowanie przekazów pocztowych. W dniu 20.04 br. wprowadzono przyjmowanie paczek zwykłych do 5 kg. 5.11.1945 r. poleceniem z dnia 24.10.1945 r. nr. 481 rozpoczęto doręczenie przekazów pocztowych i czekowych adresatom do domu.

Później wprowadzano kolejne zmiany tj. godziny urzędowania dla służby zewnętrznej od godz. 8.00 do 15.00 tylko w dziale pocztowym oraz Zarządzeniem z dnia 31 stycznia 1946 r. włączono do obwodu tutejszego urzędu agencje pocztowe w Spale i Inowłodzu.

Poniżej kilka przykładów korespondencji z tego okresy.

Jan Rybak

?3.1945r.- stempel prowizoryczny - jednowierszowy - wymiary-48 x 5,5 mm.- data-ze zwykłego numeratora

12.9.1945r. - listy służbowe miejscowe - datownik nadawczy - kolisty podwójny z poprzeczką - śr. 29 mm.- godzinnik - wyróżnik - "a". Wykorzystane niemieckie koperty

20.12.1945r. (górný list) - List z Tomaszowa Maz. do Radomska - datownik nadawczy - kolisty pojedynczy z mostkiem 29 mm. - wyróżnik - "a". (list nadpłacony - taryfa pocztowa z 1.XII.45r.- list do 20 gr. - 3,00 zł.)
 16.01.46 r. (dolny list) - List z Tomaszowa Maz. do Radomska - list inspirowany filatelistycznie (opłata nie jest zgodna z taryfą pocztową z 1.XII.45 r.)

Przypisy:

1. Tomaszów Mazowiecki - Dzieje Miasta.
2. Kronika Poczty Polskiej - Praca Dyplomowa Jana Rybaka

